

אולם בבואו לייסד את מפלגתו, הבין כי המוני גרמניה נאמנים לסוציאליזם וכי דהי-קא הסוציאליזם מלהיב אותם. לכן אימץ, אחרי היסוס קצר, את הסיסמה הקדושה. האיש שמטרתו העיקרית היתה לשבור את תנועת הפועלים הגרמנית ולקבור את הרעיון הסוציאליסטי, הכריז על עצמו כעל "סוציאליסט לאומי", קרא למפלגתו "מפלגת פועליים". הוא צעק כי קארל מרקס היה זייף את הרעיון הסוציאליסטי, וכי הוא, היטלר, יגשים את הסוציאליזם "הגרמני", "האמיתי". אילו היה היטלר קם כיום במרכז אירופה, סוציאליזם, שאיבד בינתיים הרבה מכוחו להלהיב ולהצית יצרים, אחרי שתנועת הפועלים האירופית נכשלה בצורה כה מחפירה במאבקה נגד היטלר המקורי. עתה היה היטלר לר בוחר לו, מן הסתם, מושג קיצוני יותר. למשל: "נאציזם-קומוניזם" או "קומוניזם אירופי". הוא היה מתיימר להקים כוח שלישי בעולם, נגד הקאפיטליזם הרקוב ונגד ה"סטאליניסטים שבגדו בקומוניזם "האמיתי". הוא היה מטיף למשטר שיתופי "אמיתי", "כרוח תרבות אירופה".

דבר אחד בטוח לגמרי: היטלר החדש היה מגדיר את עצמו כאנטי-נאצי קיצוני, מגנה בקוליקולות את שיטות היטלר המקורי, שפך דמויות על קברה של אנה פראנק. קרוב לדאי כי היה מאמץ לו כסמל את ה-V של צרציל, או מגדלה-השמירה של דאכאו, כדי להבליט כי מטרתו העליונה בימים היא לקדש מלחמה על כוחות הנאציזם והפאשיזם. שם טוב לתנועה נאצית חדשה יהיה "הליגה האנטי-נאצית", או "ברית משותפת" מנות-הריכוז" או "תנועת ההתנגדות". היטלר אמריקאי, לעומת זאת, היה מתחשב ברעיון היוזמה הפרטית, השולט בתודעה האמריקאית (למרות שבמציאות הכלכלית היא אמריקאית של ימינו אין רעיון זה אלא פיקציה). היטלר אמריקאי היה מתיימר להיות אנטי-סוציאליסטי ואנטי-קומוניסטי קיצוני. הוא היה טוען כי הבוגדים רובלט, טרוצקי ואיינוואר שללו מאמריקה את תחושת "יעודה", נתנו לסוציאליזם הוחל לשבור את המוראל שלה, ולכן דרוש מנהיג שיניק לה

בישראל?

ציור זה צויר בידי שמואל בק, על-פי מאמר של אורי אבנרי לפני חמש שנים (ה"עולם הזה" 1920), בו תיאר תנועה נאצית ישראלית דמיונית משנת

1975, בהנהגת פלמ"חניק בשם בנימין הראל, הנראה בציור נואח תחת דגל הנושא את סמלו, שלושת החיצים של מיבצע "עשרת מכות". נאמינו מברכים בברכה הרשמית, ברכת שלוש האצבעות

דגל חדש ומשמעת לאומית, כדי לעמוד בהצלחה במלחמת-החופש נגד הפושעים האדומים. תנועה כזאת היתה מכנה את עצמה בשם כמו "מפלגת החופש" או "התנועה הניאזי-ליבראלית". כיום נבאת אפשרות כזו רחוקה, אך היא לא תראה כך אם תעמוד ארצות-הברית במבחן כפול של משבר כלכלי חמור ושל עלית-כוח מפחידה של ברית-המועצות.

מוכן שאין הנאצים בודדים בשאיפתם להסח את מהותם עליידי שם האומר את ההיפך ממה שהם רוצים. כל מפלגה שהתפלגה ממפלגה אחרת קוראת לעצמה "תנועה מאוחדת" או "תנועת האחדות". כל תנועה ריאקציונית נוטה לקרוא לעצמה "סוציאליסטית", או לפחות "סוציאליט". פלג שכל שאיפתו להשתלב במישטר ישן מקפיד לקרוא לעצמו "חדש".

כמו כל שאר רעיונותיו, נגנב גם זה מזולתו. ההיסטוריון אוסבאלד שפונגלר, הוגה דעות לאומני וריאקציוני מובהק, ניסה אחרי מלחמת-העולם הראשונה לסבך את אוזני הפועלים הגרמניים בתיאוריה כי "סוציאליזם" ו"הרוח הפרוטית" הם היינו הך, מאחר ושניהם דוגלים בשיעבוד הפרט לכלל. חוברתו פרוסית וסוציאליזם הייתה אז גלים.

אם מפלגה נקראת בשם "ראדיקלית", יש לחשוש בה שהיא מתונה ושמרנית. ומפלגה הקרויה "כללית", קיימת, בדרך כלל, לשם שמירת הפריבילגיה הפרטית של קומץ אינטרסנים. כן זה בעולם — וגם בישראל. לדבר כמה וכמה סיבות. כל אדם רוצה להיות מה שאיננו. כל מפלגה חדשה משתדלת לנחש מה תהיה האשמה העיקרית שתוטח בפניה, ומבקשת לקדם את פני הרעה עליידי שם שיקהה מראש את העוקץ. אצל הפאשיסטים למיניהם, ובראשם הפאשיסטים השייכים למין הנאצי, הפכה תופעה מקובלת זו לשיטה מתוכמת. אפילו השם "פאשיזם" עצמו כוונ. הפאשיזם, צרור של קנים מסכיב לגרונו, היה סמל החוק ברומא העתיקה. ואילו הפאשיזם האיטלקי דחק שאף לחיסול עצם המושג מדינת-חוק.

היטלר בישראל

אם ישנה אפשרות שיקום ארפעס נאציזם ישראלי? האם יכול היטלר הבא להיות עברי, בן מדינת ישראל?

בשעתו נפוצו שמועות עקשניות כי היטלר הוא ממוצא יהודי. מעולם לא נמצאה כל הוכחה לטענה זו. יותר מעניינת היתה טענה אחרת, שהושמעה לא פעם בחוגים השמרניים של פרוסיה, שסלדו מהיטלר. אלה טענו כי הסינגון הבומבאסטי, התעמולה הצעקנית והתיאטרליות המפורזות של היטלר מתאימים יותר לבן-המזרח מאשר לגרמני — כי בגרמניה הועלו תמיד על נס אנשים שקטים, מאופקים, בעלי יוצרי התרבות בעולם, משפיעוה ועד מעו לא פעם נגד הקומפוזיטור החביב על היטלר, ריכארד וואגנר, שנחשד כבעל דם יהודי.

היו שפיתחו רעיון זה וטענו כי כל עיקרי התורה הנאצית לקוחים ממסורת היהדות. מי המציא את תורת-הגזע, אם לא עזרא הסופר, מחוקק חוקי-דברג המקורי נגד "שוואי-תמרוכת" מי המציא את רעיון "העם הנבחר", והדביק לכל שאר העמים את כינוי-הבזוי "גויים"? מי כתב ספרים מלומדים על כך שכל יוצרי התרבות בעולם, משפיעוה ועד איינשטיין, היו בני גזע עליון אחד? בקיצור: האם הנאציזם איננו יהדות הפוכה?

דעות כאלה הן כיום בחזקת קוריוז. אולם המציאות הישראלית העלתה גירמים נפשיים חדשים, העשויים להכשיר את הקרקע לפאשיזם. בארץ אין מסורת דמוקרטית אמיתית. קיימים בה חוקי-חירום שהיטלר לא העז לחוקקם, ומדי פעם מורגשים געגועים ל"אויב חוק" ולדיקטטורה. בשום מדינה במערב לא קיים עוד פולחן אלילי כה חזק למסגרת הממלכתית כמו בישראל, והמילה "מדינה" היא כיום המלהיבה ביותר בשפה העברית. בשולי החיים הציבוריים קיימים בארץ כמה פלגים ואישים בעלי סימני-היכר נאציים חלקיים. אולם דומני שאם ארפעס יקום היטלר ישראלי, לא יבוא דחקא מחוגים אלה, חסרי-הכישרון. סבירה יותר האפשרות כי היטלר ישראלי ינסה לאמץ לעצמו סיסמות מהחי הפלמ"ח וההתיישבות, שיתעטף באיצטלה של "חלוציות חדשה", שינסה להציל את "האופי המערבי" של המדינה, שיטיף לדיכוי המיעוטים ולשינאת הערבים.

איני מנסה לומר לרעו כי עלית היטלר ישראלי קרובה לדאי, או אפילו בעלת סיכוי חזק. אך אני רוצה להדגיש כי הדבר אפשרי, וכי האורח הישראלי מצחה לערנות לגבי המתרחש בביתו, כמו אורח כל מדינה אחרת.

אין "ניינים פנימיים"?

אם הם יקומו מחר? איש אינו יכול לדעת. רק דבר אחד ברור: הם עלולים לקום מחר. החידק קיים בנפשו של כל עם. כאשר יתאימו הנטיבות הפוליטיות, הכלכליות והתרבותיות, הוא עלול להתפרץ בכל מקום שהוא.

בעולם של ימינו עדיין קיימת האנדה כאילו יש לכל מדינה "ניינים פנימיים", אשר למדינה אחרת אסור להתערב בהם. היטלר הוכיח כי עלית הנאציזם בכל מדינה שהיא אינה ענין פרטי של אותה ארץ. היטלר בראזיל יסכן את שלום כל עמי דרום-אמריקה. היטלר לבנוני יהחך סכנה לכל המרחב השמי. היטלר אמריקאי או רוסי יהחך סכנה לעולם. יתכן שזה הלחץ העליון שיש ללמוד מתקופת אייכמן: הארובות של אושוויץ נולדו בעיר פרוניצפאלית בגרמניה הדרומית, ואיש מן המיליונים שעתידיים היו להישרף באושוויץ — יהודים, פולנים, צרפתים, רוסיים — לא שם לב לכך, אותה שעה. אסור לאדם להיות איש לתופעה נאצית בכל מדינה אחרת — כשם שאסור לו להתעלם מעכברושים נושאי-דבר בחצר בית-השכן.

אייכמן המקורי, בורג קטן במכונת ההשמדה, יושב בכלא ישראלי, ושוב לא יוכל להזיק לאיש. יתכן שברגע זה נולד, באחת מחמש היבשות, אייכמן חדש.

אזהרה למחר

מגדלי-שמירה במחנה-ההשמדה אושוויץ-בירקנאו וקטע של גדר-התיל המחושמלת. מושמדי מחנה זה לא שמו לב לגילויים הראשונים של עלית הנאציזם, לא תיארו לעצמם כי ברבות הימים יהיו קרובותיו.